

به نام خدا

نقطه : (۰)

۱- در پایان همه ی جمله ها به جز جمله های پرسشی و تعجبی :

مثال : هوا ابری است . شاید درک این مسئله دشوار باشد.

۲- پس از هر حرفی که به صورت نشانه ی اختصار به کار رفته باشد :

مثال : ابن سینا متولد سال ۴۲۸ هـ . ش .

ویرگول : (،)

۱- میان عبارت ها یا جمله های غیر مستقل که در مجموع جمله ی کاملی را تشکیل می دهند.

مثال : او با تلاش بسیار ، به مقصود رسید.

۲- پس از منادا : مثال : خدایا ، مرا عفو کن.

۳- هر جا کلمه یا عبارتی به عنوان توضیح ، در ضمن جمله یا عبارتی دیگر آورده شود.

مثال : سهراب سپهری ، شاعر معاصر ، به نقاشی علاقه ی فراوانی داشت.

۴- بین چند کلمه که اسناد واحدی باشد:

مثال : فردوسی ، مولوی ، سعدی و حافظ از بزرگان شعر فارسی هستند.

۵- بین دو کلمه که ممکن است خواننده ، آن ها را با کسره ی اضافه بخواند :

مثال : پدر ، حسن را سرزنش کرد.

۶- به جای مکث کوتاه در جمله : مثال : اگر شب ها همه قدر بودی ، شب قدر بی قدر بودی

دو نقطه : (:)

۱- قبل از نقل قول : مثال : صاحب نظران آموزشی می گویند : شرط درست نوشتن ، درست

فهمیدن است.

۲- هنگام برشمردن اجزای یک چیز :

مثال : آثار جلال آل احمد عبارت اند از : خسی در میقات ، مدیر مدرسه ، سه تار و ...

۳- جلوی کلماتی که می خواهیم آن ها را معنی کنیم : مثال : نغز : دل کش

علامت سؤال : (؟)

۱- در پایان جمله های پرسشی : مثال : آیا تاکنون کتاب گلستان سعدی را خوانده ای ؟

۲- برای نشان دادن مفهوم تردید یا استهزاء : مثال : او نابغه (؟) است .

علامت تعجب یا خطاب : (!)

۱- در پایان جمله ی تعجّبی ، تأکیدی ، عاطفی : مثال : عجب روزگاری است!

۲- پس از اصوات : مثال : هان ! ای دل عبرت بین

گیومه : (« »)

۱- سخنی که به طور مستقیم از جایی یا کسی نقل می شود :

مثال : پیامبر فرمودند : ((طلب دانش بر هر مسلمانی واجب است)) .

۲- اسامی و عناوین و اصطلاحات علمی یا فنی (فقط بار اول)

مثال : ((صور خیال)) از اجزای اصلی شعر است .

نقطه ویرگول : (؛)

۱- برای جدا کردن جمله هایی که از جهت ساختمانو مفهوم مستقل به نظر می رسند ، ولی در یک عبارت

طولانی ، با یکدیگر بستگی معنایی دارند :

مثال : دانش آموز باید درس بخواند؛ منظم باشد و به سخنان معلّم گوش فرا دهد.

۲- در بیان توضیح و مثال پیش از کلمه های ((مثلا)) ، ((فرضا)) ، ((یعنی)) و ...

مثال : هنگام نگارش باید خوب دید ؛ یعنی ، دقت داشت و هوشیار بود.

خط فاصله : (-)

۱- در مکالمه ی بین اشخاص داستان ها یا نمایش نامه ها یا ذکر مکالمات تلفنی ، در ابتدای جمله و از سر

سطر به جای نام گوینده : مثال : - کجا بودی ؟ - کتابخانه - جنگ و صلح تولستوی

۲- هنگامی که دو کلمه بر روی هم دو جنبه ی مختلف از یک منظور را نشان دهند :

مثال : مباحث اجتماعی - روانی گاه بسیار به هم پیوند می خورند.

۳- به معنی ((تا)) و ((به)) برای بیان فواصل زمانی و مکانی : مثال : قطار تهران - مشهد حرکت کرد.

مثال : گروه سنی ۷-۱۳ سال می توانند این کتاب را بخوانند.

۴- برای جدا کردن عبارت معترضه : مثال : حضرت علی - علیه السلام - فرمود ...

۵- هرگاه کلمه ای در آخر سطر ننگجد ، با قرار دادن یک خط فاصله بقیه ی آن را در سطر بعد می نویسیم .

مثال : در نگارش هایی که جنبه ی ادبی دارند استفاده از احساس و عاطفه ، صورخیال ، صمیمیت ، شیوه های مهمّ پرورش مطلب هستند.

سه نقطه : (...)

۱- برای نشان دادن جملات و کلمات محذوف :

مثال : کنایه ، استعاره ، مجاز، تشخیص و ... جنبه هایی از صور خیال را تشکیل می دهند.

۲- سخن ناتمام : مثال : شما ... شما ... زبانم لال ...

۳- برای نشان دادن کشش هجا در گفتار : مثال : سقف هر ... ی ریخت . آها ... ی حسین

۴- افتادگی کلمه یا کلماتی از یک نسخه ی خطّی :

مثال : اوّل چیزی که نگاه کنند روز قیامت نماز بود. اگر تمام باشد و به شرط بود بپذیرند و دیگر ... چنان که باشد بپذیرند.

قلّاب : ([ ])

۱ - مطالبی که جزء اصل کلام نباشند : مثال : معلّم : خوشحالم که اعلام کنم کلاس شما بین سایر کلاس های مدرسه بالاترین نمره را کسب کرده است. [ابراز احساسات دانش آموزان کلاس]

۲ - در تصحیح متون کلمات الحاقی با توضیحات احتمالی در قلّاب گذاشته می شود :

مثال : گفت : من مردی طرّارم ، [تو] این زر به من امانت دادی ...

۳ - دستورهای اجرایی در نمایش نامه ها :

مثال : حسین [با نیش خند] فکر می کنید این کار به صلاح شما باشد ؟

کمانک یا پرانتز : ( )

۱ - معنی و معادل یک کلمه : مثال : زندگی نامه (بیوگرافی) و حسب حال (اتوبیوگرافی) دو حوزه ی مهم هستند.

۲ - توضیح بیشتر : مثال : بنای واقع گرایی (همان رئالیسم در مکاتب ادبی غربی) بر حقیقت گویی است .

۳ - ذکر تاریخ ، شهرت ، تخلّص ، نام سابق و ... مثال : ابن سینا (۳۷۰ - ۴۲۸ هـ .) از نوابغ شرق بود.

میمز یا خط مورب : (/)

۱ - برای جدا کردن روز ، ماه ، سال : مثال : لطفاً در تاریخ ۷۶/۱/۲۴ به مدرسه مراجعه کنید.

۲ - ذکر برای جدا کردن مصرع های یک بیت : آی آدم ها / یک نفر دارد که دست و پای دائم می زند در آب

ستاره : (*)

۲ - در آغاز یک سطر به نشانه ی شروع مطلب جدید

۱ - برای توضیح یک کلمه در پاورقی

پیکان: (←)

برای نشان دادن نتیجه ی ترکیب چند جزء یا تجزیه ی یک کلمه :

مثال: ((از پا افتادن)) از چند بخش تشکیل شده است ← از حرف اضافه + پا (اسم) + افتادن (مصدر)

کتاب سال اوّل هر جلد
۲۰۰۰ ریال

ایضا: (//)

علامت جملات و کلمات مشابه: مثال // // //
دوم // // //
۲۵۰۰ ریال // //

مساوی: (=)

برای نشان دادن تساوی میان دو مطلب: مثال: آمدم که تو را ببینم = برای دیدن تو آمدم

آکلاد یا دو ابرو: ({ })

ساده }
مشتق } برای نشان دادن انشعاب:
مرکب }
مشتق - }
مرکب } اسم ها از نظر ساخت چهار دسته اند: